

تعلیم و تربیت در اسلام

نویسندگان:

مریم عسکری

(دانشجوی دانشگاه فرهنگیان کازرون)

صدیقه نبوی زاده

(استاد دانشگاه فرهنگیان، آزاد و سما کازرون)

سرشناسه: عسکری، مریم، ۱۳۷۴ -

عنوان و نام پدیدآور: تعلیم و تربیت در اسلام / نویسندگان مریم عسکری، صدیقه نبوی زاده.

مشخصات نشر: تهران - فروش - ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۸۱ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۹۲-۰۶-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اسلام و آموزش و پرورش

شناسه افزوده: نبوی زاده، صدیقه، ۱۳۳۴ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ت ۷/ع ۵/۱۸/ BP۲۳۰

رده بندی دیویی: ۷/۴۸۱

شماره کتابشناسی ملی: ۵۸۰۵۳

کتاب تعلیم و تربیت در اسلام

مریم عسکری - صدیقه نبوی زاده

ناظر فنی: صدیقه طلایی

صفحه آرا: معین دلاوری

طراح جلد: علی عشقی

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: تهران - میدان انقلاب اسلامی - خیابان کارگر شمالی بالاتر از نصرت - پلاک ۱۱۴۶

تلفن: ۶۶۵۶۹۸۹۱ و ۶۶۹۳۱۶۶۹ دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

وب سایت: www.hamyari.in

فهرست مطالب

۱۰	پیشگفتار.....
۱۱	فصل اول
۱۱	تعاریف و مفاهیم تعلیم و تربیت
۱۲	مقدمه.....
۱۳	ضرورت و اهمیت.....
۱۴	مفهوم شناسی.....
۱۵	اهداف کار تربیتی.....
۱۶	فلسفه تربیتی اسلام.....
۱۶	رابطه عقل علم و دین.....
۱۷	رابطه عقل و خرد.....
۱۸	عقلانیت مدرن.....
۱۹	علم و آگاهی.....
۲۰	تفکر.....
۲۰	رابطه تعلیم و تزکیه.....
۲۲	تعلیم و تربیت مفید.....
۲۳	دانش فرایندی بی انتها.....
۲۳	اهداف تربیتی اسلام در خصوص ارتباط انسان با دیگران.....
۲۵	آسیب شناسی معرفت «حقیقت».....
۲۶	اهمیت مدرسه.....
۲۶	وظیفه خانه و مدرسه در قبال متربیان.....
۲۷	فصل دوم
۲۷	تعلیم و تعلم در اسلام
۲۸	اساس تعلیم و تربیت.....
۲۹	سیره اسلام در تربیت.....
۲۹	مراتب علم و معرفت حصولی در اسلام.....
۳۰	تعلیم و تربیت اجباری.....
۳۱	تعلیمات ویژه الهی.....
۳۲	برتری اهل علم بر دیگران.....
۳۲	منابع تعلیم تربیتی مدارس.....

۳۳	 معلم در اسلام
۳۳	 ویژگی‌های معلم
۳۶	 ارزشیابی در اسلام
۳۶	 آداب مشترک بین استاد و متعلم
۳۸	 اثر سوء دوگانگی گفتار و رفتار معلم
۳۸	 راهبردهای ویژه برقراری ارتباط موفق
۳۹	 اصول تاثیرگذاری معلم
۴۰	 استفاده از بهترین قواعد و روش تدریس و تفهیم
۴۰	 تقویت خلاقیت
۴۱	 حلم و بردباری
۴۱	 بکار گفتن علم
۴۲	 حسن خلق و فروتنی و شوشش و تکمیل نفس
۴۳	 شعر درباره معلم
۴۴	 فصل سوم
۴۴	 تربیت از نظر اسلام
۴۵	 اخلاق اساس تربیت است
۴۵	 نقش عقل در تربیت
۴۶	 محتوای تربیت در اسلام
۴۹	 مهمترین اصل تربیتی
۵۰	 مراحل تربیت از نظر اسلام
۵۲	 عاملان تربیت
۵۳	 تداوم حق تربیت
۵۴	 ابراز حقیقت
۵۵	 احساس مسئولیت مربی
۵۵	 اصل تحول
۵۶	 ثمره تربیت در اسلام
۵۷	 فصل چهارم
۵۷	 آموزه‌های تربیتی قرآن
۵۸	 مراحل نظام تربیتی در قرآن
۵۹	 قرآن عامل تربیت
۶۰	 روش آموزه‌های تربیتی قرآن
۶۰	 اصول کاربردی ناظر بر روش‌های آموزشی

۶۳	انگیزه
۶۴	روش بیان داستان
۶۵	روش تربیتی پیامبر صلی الله علیه و آله
۶۵	بایستگی بهره گیری متوازن از عقل و وحی
۶۵	روش اعطای بینش
۶۷	بهره گیری از فناوری آموزشی
۶۷	مقایسه اعداد
۶۸	اسوه و الگوها
۶۹	استفاده از روش محسوس
۶۹	روش الگوی
۷۰	یک روش مؤثر تربیتی
۷۱	روش شهود در تعلیم تربیت
۷۲	تعقل
۷۲	تجربه
۷۳	آموزش گروهی
۷۴	بحث و مناظره
۷۵	پرسش و پاسخ
۷۶	روش وعظ و اندرز در آموزش و پرورش اسلامی
۷۶	آموزش انفرادی در روش تربیتی اسلام
۷۷	روش واحدکار
۷۷	آموزش الکترونیکی
۷۹	نتیجه گیری
۸۰	منابع و مأخذ

پیشگفتار

در این کتاب بر آن شدیم که تعلیم و تربیت در اسلام را به طور مختصر مورد بررسی قرار دهیم. انسان به گونه‌ای آفریده شده که با تعلیم و تربیت استعدادهای خود را بروز می‌دهد و مسیر کمال و هدایت را می‌پیماید. از همین رو است که پیامبران الهی برانگیخته شدند تا مکارم اخلاق را بیاموزند و انسان را با تعلیم و تربیت از تاریکی به سوی نور هدایت کنند و گنج‌های درونی اش را استخراج نمایند. تربیت عبارت است از پرورش ابعاد وجودی انسان و بر مریبان لازم است تا نسبت به همه این ابعاد اشراف کامل داشته باشند. بنابراین از دید کلی می‌توان تربیت را به دو قسم تربیت جسمی و تربیت روانی تقسیم کرد.

تعلیم و تربیت باید به صورت یکپارچه و ایمان به خدای یکتا و اعتقاد به اسلام و قرآن مبتنی باشد و به عمل طبق شریایلی که ایدایی این چنین اقتضاد کند بینجامد. و باید بر شناخت و تبیین ارزش‌های فردی و ابعاد اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آن و ایجاد ایمان قلبی نسبت به ارزش‌ها مبتنی باشد و افراد را در عمل به اقتضای این علم و ایمان در جهت خودسازی و تشکیل خانواده و امت اسلامی و جامعه بشری سوق دهد. پیشوایان معصوم نیز همگی در همین خط سیر وظیفه آموزش و پرورش را برعهده گرفتند. در این انبیاء و اولیا الهی و جانشینان آنها در زمره تربیت عام قرار دارد چنین تربیتی مرزهای زمان و مکان را در هم می‌نورد و از جنبه ژرفانگری و به لحاظ همخوانی فطری بر مخاطبینش تاثیر عمیق تربیتی می‌گذارد.

نوشتار حاضر به تعلیم و تربیت در اسلام پرداخته است. فصل اول تعاریف و مفاهیم تعلیم و تربیت را بیان کرده و مفاهیم کلی تعلیم و تربیت، فلسفه و اهداف آن صحبت نموده است. فصل دوم تعلیم و تعلم در اسلام را بررسی کرده است. فصل سوم تربیت از نظر اسلام را تبیین کرده است و فصل چهارم آموزه‌های تربیتی قرآن را ارائه می‌دهد و در آخر از مطالب گفته شده نتیجه‌گیری به عمل آمده و پیشنهادهای ارائه شده است.